

Архивски број: 08-76/1
Датум: 14-01-2026

Постапувајќи по претставката бр. 08 – 757/1 од 28.10.2025 година, поднесена од ----- во име на ----- против -----, за заштита од сексуално вознемирување во областа на јавно информирање и медиуми, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на член 21, став 1, точка 14 и член 27, став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Сл. Весник на РСМ бр. 258/2020) го донесе следното

МИСЛЕЊЕ

СЕ УТВРДУВА повторено сексуално вознемирување врз основа на род, пол и лично својство во областа на јавно информирање и медиуми од страна на ----- врз -----.

СЕ УТВРДУВА повикување, поттикнување и инструкција за дискриминација врз основа на род, пол и лично својство во областа на јавно информирање и медиуми од страна на -----врз -----.

Образложение

На 28.10.2025 година до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација беше поднесена претставка за заштита од дискриминација од страна на -----во име на ----- против -----.

Во претставката се наведува дека новинарката -----во периодот август-октомври 2025 година, била жртва на сексуално вознемирување извршено преку седум јавни содржини со сексуализирани, понижувачки и омаловажувачки квалификации. Се работи за објави на социјални мрежи кои се јавно достапно и лесно споделливи, а преку кои воедно се дискредитира и нејзиниот професионален интегритет. Се потенцира дека фактот што се работи за јавни содржини ја зголемува штетата и ризикот од понатамошно ширење на спорните содржини, поради што со претставката се укажува на потенцијално повикување, поттикнување и инструкција за дискриминација.

Во продолжение се наведени спорните објави:

Во јавна објава со наслов „ОЈ -----„DON'T YOU FORGET ABAUT ME“, пријавениот поимено ја таргетира новинарката ----- со сексуализиран и понижувачки квалификации („Боља е у сек!“ и сл.), лични инсинуации и заканувачки алузии („...ако не "одработиш", тој што ќе дојде да ти свони на врата да не убие погрешен член на твоето домаќинство!“). Овие изрази се видливи во архивираниот извадок и се дел од истата објава.

Во истата објава прикачени се две слики:

- селфи-фотографија на пријавениот со новинарката (како „доказ“), и
- скриншот од „својства/метаподатоци“ на фотодатотеката (како втор „доказ“).

Овие слики, во контекст на сексуализираниот/понижувачки текст, дополнително ја засилуваат понижувачката и непријателска средина (не служат на јавен интерес, туку на стигматизација и дискредитирање).

Исто така, во јавна објава на 14.08.2025 година, околу 09:25 ч., пријавениот неовластено ја фотографирал ----- на приватна средба во Скопје и јавно објавил фотографии со видливи метаподатоци (модел на уред, време, локација), придружени со навредлив текст, за ова е поднесено соодветно барање до надлежен орган за утврдување повреда на правот на приватност.

Во контекст на продолжено вознемирување се наведува дека во период август-октомври 2025 на истиот профил се појавуваат најмалку седум објави насочени кон Симоновска, што укажува на повторен/продолжен карактер.

За преглед на другите објави: резултат од пребарување „-----“ на профилот на пријавениот.

Според наводите во претставката овие објави се во контекст на низа сексуализирани алузии („Боља е у секс!“ „...ако не „одработиш“ и сл.) и се укажува дека истите претставуваат нарушување на достоинство и понижување на ----- како жена и новинарка/ ТВ лице. Во претставката е интегрирана и лична изјава на жртвата:

„Јас, -----, новинарка во “-----“, во периодот 14- 15.08.2025 (и потоа) бев поимено и повторно таргетирана на социјалните мрежи со сексуализирани и понижувачки квалификации, вулгарни изрази и лажни инсинуации за мојот личен и семеен живот. Во дел од објавите се користат формулации што создаваат чувство на страв и небезбедност, вклучително и заканувачки алузии дека трети лица би можеле да предизвикаат штета. Ова сериозно влијаеше на моето достоинство, психосоцијална состојба и секојдневна работа: чувствував вознемиреност, страв и избегнував јавни појавувања. Поради јавната достапност и брзата споделивост на содржините, постои траен страв од понатамошно ширење и штета по мојот углед и лична безбедност. Го овластувам -----а постапува во мое име и да ги приложи соодветните докази.“

Поради наведеното ----- предлага Комисијата за спречување и заштита од дискриминација да утврди соодветна форма на дискриминација кон -----, да издаде препорака за отстранување на повредата и да го следи нејзиното исполнување. Во прилог кон претставката беа доставени докази, и тоа принтскринови од спорните објави, тековна состојба на здружението и полномошно од -----.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на чл. 27, ст. 4 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, испрати Барање за произнесување по претставката до ----- . Имајќи предвид дека поштенската достава не беше уредна, писменото беше доставено со електронска достава на мејл адресата на -----.

Во одговор на Барањето за произнесување, -----наведе „немам коментар“.

По разгледување на претставката и увид во објавите на социјалната мрежа Facebook, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација го утврди следното:

Од содржината на пријавените објави од профилот на -----на социјалната мрежа Facebook произлегува дека истите се насочени кон понижување, омаловажување и дискредитирање на ----- . Во објавите се користат изрази како „Ој -----“, „Don't you forget about me“, „Боља је у секс“ и „ако не одработиш“, кои се однесуваат на подносителката на претставката како жена и новинарка и имаат јасна сексуализирана и понижувачка конотација.

Таквите изрази претставуваат несакано однесување од сексуална природа, кое ја сведува жртвата на сексуален објект и го нарушува нејзиното достоинство, професионален интегритет и јавен углед. Фактот што ваквото однесување е насочено кон жена и се темели на родови стереотипи и сексуализирани квалификации укажува на постоење на родова димензија на вознемирувањето, поради што истото се квалификува како сексуално вознемирување во смисла на Законот за спречување и заштита од дискриминација.

Иако слободата на изразување е уставно загарантирано право, таа не е апсолутна. Кога изразувањето, вклучително и на социјалните мрежи, преминува во навреда, понижување и сексуално вознемирување, истото излегува надвор од рамките на дозволеното и претставува злоупотреба на ова право. Во таа насока, Комисијата го цени и фактот што профилот на пријавениот е од отворен карактер и има значителен број на следбеници, реакции и споделувања, што го зголемува досегот на објавите и потенцијалната штета врз жртвата, вклучително и интензитетот на понижување и психолошки последици, што е потврдено и со нејзина изјава доставена со претставката.

Поради вака утврдената фактичка состојба, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација во случајот утврди:

Сексуално вознемирување од член 10, став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација: „Сексуално вознемирување е каков било облик на несакано вербално, невербално или физичко постапување од сексуална природа, што има цел или последица, повреда на достоинството или создавање на заканувачка, непријателска, понижувачка или застрашувачка средина, пристап или практика.“

Повикување, поттикнување и инструкција за дискриминација од член 9 од Законот за спречување и заштита од дискриминација: „Повикување, поттикнување и инструкција за дискриминација е секоја активност со која посредно или непосредно се повикува, охрабрува, дава упатства или поттикнува да се изврши дискриминација врз дискриминаторска основа.“

При утврдувањето на дискриминаторските основи, покрај родот и полот, беше земена предвид и професијата на жртвата, со што е опфатена и дискриминаторската основа лично својство. Ова укажува на постоење на повеќекратна дискриминација, која согласно Законот за спречување и заштита од дискриминација се квалификува како потешок облик на дискриминација. Дополнително, во случајот се работи за повеќе објави со кои се таргетира истата жртва врз овие дискриминаторски основи,

што укажува на повеќекратна дискриминација, која исто така се квалификува како потешок облик на дискриминација.

Потешки облици на дискриминација согласно член 13 од Законот за спречување и заштита од дискриминација се повеќекратна дискриминација, интерсекциска дискриминација, повторена дискриминација и продолжена дискриминација.

Оттука, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација одлучи како во диспозитивот на ова мислење и согласно член 27, став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ја донесе следната:

ПРЕПОРАКА

СЕ ПРЕПОРАЧУВА ----- да јасно и недвосмислено да ѝ се извини на ----- за стореното вознемирување јавно на социјалната мрежа Facebook, односно на истата платформа каде што го сторил вознемирувањето, во рок од 30 дена од приемот на ова Мислење и за истото писмено да ја извести Комисијата.

СЕ ПРЕПОРАЧУВА ----- во иднина да се воздржува од изјави, постапки и дејствија со кои врши сексуално вознемирување, како и да се воздржи од ширење на сексистички говор на социјалните медиуми.

Доколку лицето не постапи согласно оваа препорака, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, согласно своите надлежности од член 27 став 4 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ќе поднесе барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежен суд за прекршоци.

Комисија за спречување и заштита
од дискриминација
Претседател
Душан Томшиќ

Доставено до:

- -----
- -----
- -----

- Архива